

razuje iz Jude Iskariotskog. A nije lako djetinjstvom opisati tu zamršenu dušu. Petar na sasvim oprečan način završava svoju burnu prošlost „sagnuvši glavu“ u suzama pokorničkog osjećaja.

Ima li teologija veze s ovom vrsti iznošenja biblijske istine? Ima, jer ona zna za djetinjstvo. Dapače, zna da se najdublje poniranje u misterije na kraju protanča u jednostavnost koju mogu dohvatiti samo jednostavne, djetinjske duše. One kojima je obećano da će vidjeti Boga.

Ovu knjižicu neka čitaju svi. Evandeoski jednostavne duše neće ni primijetiti da su u svom carstvu. On im je prirodan. KomPLICIRANE duše osjetit će nostalgiju za izgubljenim rajem. Ali i njima može dočimjeti puno koristi. Jer djetinjski put predanosti, jednostavnosti, čistoće srca nije nikomu zatvoren. Možda je, opran suzama, ljepši. U svakom slučaju on je jedini put prema sreći.

Razumije se, knjižica je namijenjena ponajprije našim najmlađima. Ovom vrsti literature Književno društvo sv. Ćirila i Metoda prikaže u pomoć svećenicima, duhovnicima, župnicima. Trebalo bi da se ta prilika iskoristi. Jer Providnost piše povijest spasenja i na taj način. J. K.

NOVINARSTVO, god. V, br. 1—2, 1969, izdaje Jugoslovenski institut za novinarstvo, Beograd.

Rado smo prihvatili ovo djelo za recenziju jer tretira prevažno pitanje u prostoru socijalnog života i djelovanja. Većina se članaka odnosi na problem komunikacionih sredstava. Uz tri sadržajna članka o „Osnovima i oblicima šunda“ (Dr Milan Ranković), o „Problemima modernizacije sredstava informacija“ (Stojiljko Stojiljković) i o „Značaju štampe za sprečavanje sredstava maloletničkog prestupništva“ (Dr Aleksandar Todorović) tu se nalaze brojne studije o sredstvima informiranja i međunarodnog sporazumijevanja kao i drugi istraživački, statistički i bibliografski podaci.

Kao moralist uspoređujem ovo značajno djelo s Koncilskim dekretima

o sredstvima društvenog komuniciranja (INTER MIRIFICA) te mogu reći da će ovaj dvobroj NOVINARSTVA izvrsno poslužiti kao informativni komentar spomenutog dekreta. Koncilski, naime, dekret prije svega ima pred očima duhovno-etički prostor. U tom smislu postavlja na prvo mjesto zahtjeve etičke vrednote objektivnog reda morala (br. 6) te poziva na svjesno vršenje dužnosti sve one koji snose odgovornost za plodove što ih čovječanstvo ubire od tih komunikacionih sredstava.

Čitajući pa i same kratke sadržaje članaka u ovom dvobroju, moralist će se naći na istom prostoru, u istom objektu, iako će njegova perspektiva biti malo različita. Možda ne bi upotrebljavao onaj oštar ton pisca o osnovama i oblicima šunda, ali negativne posljedice, tako vješto opisane u članku, potpuno su prihvatljive kao logična posljedica te destruktivne i patološke društvene pojave.

Razumljivo, pisci ostalih članaka prikazuju probleme u svjetlu deskriptivno-informativnih metodskih postupaka, prebacuju se i na međunarodni pozitivni moral, još doista vrlo nejasno formuliran, ali mi se čini da je naglasak što ga daje D. R. Mankekar na potrebu konstruktivnosti u odabiranju informacija od kapitalne važnosti. I drugi se pisci vraćaju na tu ideju, što je osobito vrijedno istaknuti.

Ne ulazeći u analizu pojedinih članaka, ističem da će ovaj dvobroj poslužiti socijalnoj etici i moralci kao dragocjena građa informativnog karaktera. Psihološka analiza stvara prikladan teren za etičke refleksije. U toj analizi nalaze se mnoge potvrde u prilog trajne vrijednosti općeljudskih etičkih načela. Poželjno je da ovakvih publikacija bude što više. J. K.

FRA VJEKO VRCIC, Biokovski župnik (Osvrti i refleksije). Imotski 1969. Cijena 8 d.

Iza Velebita, našeg hrvatskog najljepšeg gorja, dolazi kao drugo po redu Biokovo. Romantiku krša može samo onaj dovoljno asimilirati

koji je s njom srastao tako reći od djetinjstva. Ipak drugo je diviti se ljepotama prirode kada se nalazimo u njoj bez većih briga i u povoljnim okolnostima dobro pripravljena izleta, a posve drugo kada se moramo boriti s oporom dnevnom tematikom dušobrižništva, pogotovo ako smo izloženi udarima mnogobrojnih teškoća koje traže brzo i dobro rješenje. Ovo je posljednje doživljavao ali i znalački rješavao fra Vjeko Vrčić u knjizi „Biokovski župnik“.

Snaga njegova djela, koje možemo nazvati najboljim dušobrižničkim „bestsellerom“, očituje se u vještom, živom i bogatom izlaganju osobnih susreta s djecom, mladeži, odraslima i starcima, tj. s osobama koje daju profilne oznake i vidike župnikova zalaganja. A sve je rečeno ukratko, gotovo zbijeno, izneseno u životnim štivima. Kratki su njihovi naslovi, ali su razmatrani u najviše slučajeva kao prave poante.

Dosta je istaknuti da je knjiga podijeljena u sedam dijelova, a obrađen je 81 naslov. Jedan jedini obuhvaća šest stranica i on je literarno najznačajniji (Božica, str. 164—169). I još jedan četiri stranice (I ona: ima svoj način, str. 172—175), a svi ostali obuhvaćaju po jednu do tri stranice, a ima ih ukupno 202.

Moramo nadalje pohvaliti autorovu brigu i neprekidna nastojanja oko katehizacije. Valja istaknuti njegovo pronalazačko oko koje brzo zapaža, dijagnostički procjenjuje, velikodušno traži prijeko potrebne kontakte s mladeži, a iz njih povlači dragocjene životne crte same župe. Vjeronauk mu je bio uvijek najpouzdaniji most da preko djece u najkraće vrijeme upozna čitavu župu: „... Za par sati sam znao u kakvoj se sredini nalazim“ (str. 49).

Mislim da ne bi smjelo biti nijednog bogoslova koji završava svoj studij a da nije pročitao i dobro promeditirao šesti odsjek knjige „Biokovski župnik“. Što je u njem rečeno od goleme je važnosti za pravilno odvijanje dušobrižničkog djelovanja u župi i često tišti mnogog župnika te djelomično ostaje paraliziran i bespomoćan u svojim nastojanjima. Čitava organizacija prostornog uređenja župnog dvora, materijalna i personalna, iziskuje svu pomniju, veliku načelnost gleda-

nja i potrebnu dosljednost u provedbi.

Cesto veoma bolna pitanja crkvinara („crkvenih starješina“) i zvonara obrađena su potrebnim finesama i ostaju memento dušobrižniku.

Uopće hodegetski su problemi dušobrižničke službe mnogostrano zahvaćeni i vagnuti, tako da napose početnici imaju u knjizi dragocjenog savjetnika.

I. Š.

I. HERWEGEN, Sveti Benedikt, lik i značenje. „Crkveni oci i pisci“ sv. zak. 4. Zadar 1969. S njemačkog preveo M. Kirigin.

Pustinjak—učitelj—opat—otac—zakonodavac—apostol—svetac. To su okosna poglavlja u ovom djelu. Uočimo suvremenost sv. Benedikta u potrebi da sadašnjoj Evropi bude što je bio istoj poslije seobe naroda. Kao Božji čovjek nosio je mir. Znao je: tko se brine za jedinstvo brine se i za opstanak kršćanstva. Specifična mu je zasluga u tome što se može nazvati učiteljem kršćanske civilizacije, a da se i ne govori da je ustanovitelj monaškog života na zapadu.

Što je danas Evropi i svijetu potrebno? Potrebne su im vrednote za koje se žrtvovao sv. Benedikt. To su upravo mir i jedinstvo. A Crkvi? Isto tako. I sv. Benedikt bi pružio rješenje nekih naoko nesvedivih pozicija: vertikalnog i horizontalnog vrednovanja raznih vrednota. Lako je naglašavati bilo prve bilo druge, ali važnije bi bilo dovoditi ih u sklad, u međuovisnost.

Psihološki lik, karakteristične crte sv. Benedikta zrače i danas suvremenošću, iako nas neposredno prebacuju u daleku prošlost. Ne opisuju nam ga samo pisani izvori, opisuju nam ga djela. Monte Cassino — to je sv. Benedikt. Čvrstoća, nepomičnost iznad rijeke kontingentnosti. Monte Cassino, čudo prirode i umjetnosti, ostat će uvijek kao radionica veličine. Tu je nebo zemlji bliže. A nije li svrha civilizacije i kulture da što više približi zemlju nebu, čovjeka Bogu? To je upravo proces trajnog misterija Inkarnacije. Ili će se čovječanstvo truditi da ide tim putem, ili je osuđeno da ostane vječnim patuljkom duha. A to nitko ne želi.

N. K.